

نظام مالی بازنشستگی در سوئد

نظام بازنشستگی سوئد، در شکل فعلی نظامی نسبتاً جدید است که از سال ۱۹۹۸ آغاز شده است. این نظام تمام بازنشستگان ساکن این کشور را در بر می گیرد. میزان حقوق آنها نیز با توجه به سال های زندگی و کار و میزان درآمد آنها تا پیش از بازنشستگی تعیین می شود. نظام بازنشستگی سوئد برای نمونه با نظام بازنشستگی در ایران تفاوت زیادی دارد. این نوع بازنشستگی با بازنشستگی پیش از موعد نیز کاملاً متفاوت است. در این گزارش که با همکاری آتوسا انوری زاده و آرنه پاولسون از اداره مرکزی بیمه در استکهلم تهیه شده، مروری شده است بر این نظام و اصول اساسی آن.

Arne Paulsson از کارکنان اداره ی مرکزی بیمه Försäkringskassan در استکهلم این چند اصل را چنین تعریف می کند: یکی از اصول اساسی، میزان حقوق بازنشستگی شخص است که به درآمد او در طول زندگی مربوط می شود. پس انداز بازنشستگی را می توان از کودکی آغاز کرد و سپس با کار و کسب درآمد، حتی تا دوره ی سالمندی، ادامه داد. اصل مهم دیگر زمان و سن بازنشستگی است. سن بازنشستگی در سوئد ۶۵ سال است، اما می توان از ۶۱ سالگی نیز درخواست بازنشستگی کرد که در این صورت میزان حقوق بازنشستگی فرد براساس سن او در آن زمان محاسبه خواهد شد. به گفته ی Arne Paulsson میزان حقوق بازنشستگی را دو امر کارودرآمد و سن بازنشستگی تعیین می کنند. این بازنشستگی که نام آن بازنشستگی سنی یا Ålderspension است دارای مقررات خاصی است و با بازنشستگی پیش از موعد Förtidspension که نام آن به Sjuk- eller aktivitetsersättning تغییر یافته، تفاوت زیادی دارد. بازنشستگی پیش از موعد یا کمک هزینه ی بیماری و از کارافتادگی، نوعی بازنشستگی است که خارج از نظام بازنشستگی سوئد قرار دارد و هزینه ی آن از طریق درآمدهای مالیاتی دولت تامین می شود. در این مورد آتوسا انوری زاده توضیحاتی در گزارش داده است. در مورد این نوع بازنشستگی که بیشتر افراد کم درآمد و به ویژه مهاجران را در بر می گیرد، گزارش جداگانه و مستقلی تهیه خواهد شد. حقوق بازنشستگی از چند بخش جداگانه تشکیل می شود. بازنشستگی براساس

درآمد، که هزینه ی آن از حقوق و درآمد فرد و حق بازنشستگی که کارفرما پرداخت می کند، تامین می شود.

بیمه بازنشستگی عمومی، که زیر نظر اداره ی بیمه بازنشستگی Premiepensionsmyndigheten, PPM قرارداد و به شما امکان می دهد که دو و نیم درصد از درآمد خود را در یک بنیاد مالی پس انداز کنید. هزینه ی بیمه بازنشستگی توسط دولت و ازمحل درآمد مالیاتی تامین می شود. پس انداز بازنشستگی خصوصی، می تواند جدا از نظام دولتی و عمومی بازنشستگی در یکی از بانک ها یا مؤسسات مالی پس انداز شده و در هنگام بازنشستگی دریافت گردد. برای این که شخص مشمول دریافت حقوق بازنشستگی شود باید از حقوق بیمه در سوئد برخوردار باشد که این نیز از طریق زندگی و کار در این کشور تامین می شود. برای دریافت حقوق کامل بازنشستگی سنی شخص باید حداقل ۴۰ سال در سوئد زندگی و کار کرده باشد، اما میزان این حقوق براساس درآمد و همچنین پس اندازی که در این مدت داشته محاسبه می شود. درآمد، محدود به درآمد حاصل از کار، چه استخدامی و چه داشتن شرکت یا کار خصوصی نیست بلکه کمک هزینه های بیماری، بیکاری، نگهداری از فرزند، تحصیل و خدمت نظام وظیفه نیز درآمد محسوب می شوند. هزینه ی بازنشستگی توسط خود شخص در صورت استخدام، توسط کارفرما یا خود شخص اگر دارای کار خصوصی ست و بخشی نیز توسط دولت پرداخت می شوند. هرکس می تواند دو و نیم درصد از پرداختی دولت به حساب بازنشستگی خود را که پس انداز بازنشستگی Premiepension نام دارد بصورت خرید سهام نزد بانک ها، شرکت ها و بنیادهای مختلف مالی پس انداز کند. در غیر این صورت، این مبلغ توسط دولت پس انداز خواهد شد. چنانچه کسی از درآمد مناسبی برخوردار نباشد و در نتیجه حقوق بازنشستگی او نتواند حداقل مخارج زندگی او را تامین کند، حقوق بازنشستگی تضمینی Garantipension به او پرداخت خواهد شد. به گفته ی آرنه پاولسون، برای دریافت حقوق کامل بازنشستگی تضمینی، شخص باید ۴۰ سال در سوئد زندگی کرده و به سن ۶۵ سال رسیده باشد و چنانچه مدت اقامت او در سوئد کمتر از ۴۰ سال باشد، از میزان حقوق او کم خواهد شد. به عنوان نمونه اگر کسی ۲۵ سال در سوئد زندگی کرده باشد، حقوق او براساس ۲۵ چهلیم محاسبه خواهد شد. این حقوق تماما از راه درآمدهای مالیاتی دولت تامین می شود و تنها پس از ۶۵ سالگی به شخص پرداخت خواهد شد. میزان حقوق بازنشستگی

تضمینی برای افراد مجرد دو و ۱۳ صدم درصد مبلغ پایه Basbelopp ، رقمی که مبنای محاسبه ی پرداخت های دولتی ست تعیین شده که برای سال ۲۰۰۹ مبلغ ۹۱۱۶۴ کرون است. این حقوق برای افراد متاهل براساس یک و ۹ دهم درصد مبلغ پایه محاسبه می شود که برای سال ۲۰۰۹ مبلغ ۸۱۳۲۰ کرون است. مبلغ پایه Basbelopp متناسب با وضعیت اقتصادی کشور برای هر سال تعیین می شود و می تواند بر حقوق بازنشستگی تضمینی تاثیرگذار دارد. موقعیت دیگری که برای افراد بازنشسته ی کم درآمد وجود دارد، کمک هزینه ی مسکن Bostadstilläg و حمایت مالی سالمندان است، حمایت مالی سالمندان به گفته ی آرنه پاولسون بیشتر برای مهاجرانی ست که در سنین بالای عمر به سوئد آمده اند Äldreförsörjningsstöd. یا حمایت مالی سالمندان در اختیار تمام کسانی قرار می گیرد که درآمد بازنشستگی ناچیزی دارند یا اصلا درآمد و امکان تامین حداقل استاندارد زندگی خود را ندارند. این حقوق به کسانی پرداخت می شود که ۶۵ ساله شده اند و قصد دارند حداقل یک سال در سوئد اقامت داشته باشند. میزان این حقوق نیز براساس مبلغ پایه Basbelopp تعیین می شود. این حقوق در سال گذشته برای افراد مجرد ۴۴۲۱ کرون در ماه و برای افراد متاهل ۳۷۰۴ کرون در ماه بود. چنانچه شخص دریافت کننده ی حقوق بازنشستگی تضمینی یا حمایت مالی سالمندان، دارای درآمدهای دیگری نیز باشد، این درآمدها از میزان حقوق او کسر خواهند شد.

منبع:

<http://www.sverigesradio.se/sida/artikel>